

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/44/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122426423
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:6122426423.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15
7Csp/44/2023

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava – Ružinov, IČO: 31 335 004, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., v spore o zaplatenie 17.887,91 Eur s prísl., takto

rozhodol:

15
7Csp/44/2023

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Žalobca **n e m á** nárok na náhradu trov konania a žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

14
7Csp/44/2023

1. Žalobca návrhom doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica v upomínacom konaní žiadal, aby súd vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazá pôvodne troch žalovaných na zaplatenie žalobcovi sumy vo výške 17.887,2 91 Eur spolu s úrokom 5,29% ročne zo sumy 15.020,98 Eur odo dňa 29.07.2021 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 15.679,34 Eur odo dňa 29.07.2021 do zaplatenia, ako aj trovy konania. V návrhu na vydanie platobného rozkazu uviedol, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení, ktorá bola uzatvorená pôvodne so žalovanými v 1. až 3. rade dňa 19.02.2018 poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 16.000 Eur. Žalovaní sa zaviazali splácať úver pravidelnými splátkami vo výške 104,25 Eur, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia celkovej cieľovej sumy, túto sumu tvorili vklady na konto sporenia vo výške 25,71 Eur, 5,29% úrok a úroky za medziúver vo výške 70,54 Eur. Z dôvodu porušenia povinností žalovanými žalobca úver zosplatnil a vyzval žalovaných dňa 18.03.2020 na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov.

2. Platobným rozkazom vydaným Okresným súdom Banská Bystrica v upomínacom konaní 33Up/1294/2022 zo dňa 09.11.2022 súd zaviazal žalovaných v 1. až 3. rade, aby do pätnástich dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatili spoločne a nerozdielne žalobcovi istinu 17.887,91 Eur, úrok vo výške 5,29% ročne zo sumy 15.020,98 Eur odo dňa 29.07.2021 do zaplatenia, najviac do sumy 16.033,28 Eur, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 15.679,34 Eur odo dňa 29.07.2021 do zaplatenia. Platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica 33Up/1294/2022 zo dňa 09.11.2022 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť voči žalovaným v 1. a 3. rade E. B. a F. B., ktorí voči uvedenému platobnému rozkazu nepodalí odpor. Tento platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť žalovanej A. B.. Na návrh žalobcu bola vec voči A. B. postúpená Okresnému súdu Prešov na ďalší procesný postup.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav :

4. Dňa 14.02.2018 bola medzi veriteľom - žalobcom a dlžníkmi E. B., A. B. a F. B. podpísaná Zmluva o spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol veriteľ dlžníkom medziúver pod číslom XXXXXXXXXXXX vo výške 16.000 Eur. Ten sa zaviazali dlžníci splácať splátkami vo výške 104,25 Eur, ktoré predstavovala vklady na účet sporenia vo výške 25,71 Eur a úroky z medziúveru vo výške 70,54 Eur, ako aj poplatku za rizikové životné poistenie vo výške 8 Eur. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy bola amortizačná tabuľka pre medziúver a stavebný úver, z obsahu ktorej vyplýva, že dlžníci vo fáze medziúveru boli povinní splácať medziúver od roku 2018 do roku 2038 splátkou a zároveň od 01.11.2038 do 01.03.2048 boli povinní uhrádzať fázu stavebného úveru. Poslednou výzvou na úhradu zo dňa 06.02.2020, ktorá bola žalovanej doručená dňa 11.02.2020, bola žalobcom vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy. Listom zo dňa 18.03.2020 k tomuto dátumu veriteľ úver zosplatnil a vyzval žalovanú na zaplatenie dlhu vo výške 16.424,34 Eur. Oznámenie o zosplatnení úveru bolo žalovanej doručené dňa 23.03.2020. Predžalobnou výzvou na zaplatenie dlhu zo dňa 18.07.2022 bola žalovaná vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy. Z výpisu z účtu zo zosplatneného medziúveru vyplýva dlžná suma istiny 17.887,91 Eur, z toho istina 15.020,98 Eur, neuhradené poistné k dátumu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru 112 Eur, neuhradené úroky za úver k dátumu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru 546,36 Eur, neuhradené úroky za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru 1.112,41 Eur a neuhradené úroky z omeškania po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru 1.096,16 Eur. Nasporená suma žalovanými podľa daného výpisu predstavuje sumu 329,02 Eur.

5. Z dôvodu, že všetkými možnými prostriedkami sa nepodarilo zistiť pobyt žalovanej, súd postupom podľa § 116 ods. 1 až 3 CSP zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu dňa 08.09.2023 s tým, že žaloba sa po pätnástich dňoch od zverejnenia oznámenia považuje za doručeníu a to aj vtedy, ak sa adresát písomnosti o tom nedozvedel.

6. Súd vyzýval osobitnou výzvou žalobcu, aby súdu predložil všetky listiny, ktorými veriteľ preskúmaval bonitu žalovaných ako dlžníkov pri poskytovaní úveru. Vo svojom písomnom podaní zo dňa 23.10.2023 žalobca predložil súdu žiadosť o spotrebiteľský úver s rizikovým životným poistením, z ktorého vyplýva vek a vzdelanie žiadateľov o úver. Zároveň je tam uvedené, že čistý mesačný príjem dlžníkov predstavuje 796,05 Eur, náklady na plnoletú osobu 540 Eur, požadovaná rezerva NBS 12,81 Eur, doterajšie záväzky 39,62 Eur, budúca splátka úveru 153,33 Eur, zostatok 50,29 Eur. Zároveň predložil žalobca potvrdenie o príjme pre zamestnancov E. B., z ktorého vyplýva čistý príjem zo závislej činnosti vo výške 4.743,51 Eur za posledných 12 mesiacov, čistý príjem za mesiac 395,29 Eur. Zároveň bola predložená výplatná páska E. B. za obdobie október 2017, z ktorého vyplýva výplata na účet žalovanému 199,74 Eur a výplatná páska za obdobie november 2017, z ktorého vyplýva, že na účet bola vyplatená E. B. suma 542,12 Eur. Žalobca predložil potvrdenie o príjme pre zamestnancov F. B., z ktorého vyplýva čistý príjem zo závislej činnosti za posledných ukončených 12 mesiacov 4.809,12 Eur, čistý mesačný príjem 400,76 Eur a bola predložená jeho výplatná páska za obdobie október 2017 vyplatená na účet suma 438,07 Eur, za obdobie november 2017 na účet vyplatená suma 433,17 Eur a rovnako mzdový list F. B. za obdobie január 2018 a rok 2017. Žalobca zároveň predložil výpis zo Sociálnej poisťovne E. B., z ktorého si overoval jeho príjem, rovnako tak aj F. B.. Zo strany žalobcu bol predložený úverový register E. B., z ktorého vyplýva zostatková hodnota úverov 11.138 Eur pri výške mesačnej splátky 205 Eur a rovnako pokiaľ ide o kreditné karty, zostatková hodnota úverov 5.044 Eur pri výške mesačnej splátky 39 Eur. Žalobca predložil výpis z úverového registra pre A. B., z ktorej vyplýva zostatková hodnota úverov 778 Eur pri výške mesačnej splátky 16 Eur a zostatková hodnota kreditných kariet 5.044 Eur s výškou

mesačnej splátky 39 Eur. Rovnako žalobca predložil aj výpis z úverového registra dlžníka F. B., z ktorého vyplýva zostatková hodnota splátkových úverov 2.460 Eur pri výške mesačnej splátky 46 Eur.

7. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 29.11.2023 v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil podaním zo dňa 27.11.2023 a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Na súdom nariadené pojednávanie sa neustanovila žalovaná. Súd tak vec prejednal v neprítomnosti strán sporu.

8. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Vychádzajúc z ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ. Zmluva o úvere, ktorú ako zmluvný typ upravuje § 497 Obchodného zákonníka, patrí medzi absolútne obchodné vzťahy, tzn. že v zásade by sa mala vždy spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 261 Obchodného zákonníka). Avšak v prípade, ak účastníkom takéhoto obchodného úverového vzťahu je spotrebiteľ, obchodný vzťah založený zmluvou o úvere nadobúda aj spotrebiteľský charakter. V takomto prípade vzťah má zmiešaný spotrebiteľsko - obchodný charakter, ktorý sa prejaví v tom, že sa naň budú aplikovať aj normy spotrebiteľského práva ako *lex specialis*.

10. Medzi stranami nebolo v danej veci sporné a súd v konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by dôvodne spochybňovali právny záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o úvere v danej veci. Žalovaná je v zmluve o úvere označená ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Súčasťou zmluvy o úvere sú všeobecné obchodné podmienky žalobcu pre úvery poskytované fyzickým osobám, ktoré v úvodných ustanoveniach odkazujú aj na Zákon č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch aj iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere vyplýva tiež zo samotného označenia zmluvy o úvere ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“ a z jej obsahu, keď ako druh úveru je uvedený „Medziúver- spotrebiteľský úver účelový na dobu určitú“. Súd preto v konaní nemal dôvodné pochybnosti o tom, že žalovaná pri uzatváraní a plnení zmluvy o úvere nekonala v rámci svojej obchodnej a inej podnikateľskej činnosti, ale ako spotrebiteľka. Predmetom podnikateľskej činnosti žalobkyne ako špecializovanej banky, ktorá zmluvu o úvere uzavrela, bolo poskytovanie úverov. Preto žalobkyňa mala pri uzatváraní zmluvy o úvere postavenie dodávateľa (veriteľa) a žalovaná postavenie spotrebiteľa, ktorá ako slabšia strana spotrebiteľského zmluvného vzťahu má právo na právnu ochranu, ktorú spotrebiteľovi poskytujú predpisy únieového a vnútroštátneho procesného a hmotného práva.

11. Právnu úpravu spotrebiteľského úveru v čase uzavretia zmluvy o úvere v prejednávanej veci obsahoval zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (14.02.2018), na ktorý odkazujú aj všeobecné obchodné podmienky žalobkyne, a ktorý vo vzťahu k Obchodnému a Občianskemu zákonníku má postavenie *lex specialis* (ďalej už len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“).

12. Podľa § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverovú hradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

13. Podľa § 7 ods. 7 Zákona č. 310/1992 Z.z. o stavebnom sporení, ak stavebná sporiteľňa poskytuje stavebnému sporiteľovi, ktorý je fyzickou osobou-nepodnikateľom, alebo inej fyzickej osobe-nepodnikateľovi stavebný úver alebo úver podľa § 2 ods. 4 písm. d) na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 písm. c), i), k), l) a o) alebo na úhradu záväzkov súvisiacich s týmito stavebnými účelmi, pri poskytnutí takéhoto úveru postupuje aj podľa osobitného predpisu;2) to neplatí, ak ide o poskytnutie takéhoto úveru,

a)

ktorý je zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, a to aj rozostavanej, alebo iným právom týkajúcim sa nehnuteľnosti, a to aj rozostavanej,

b)

ktorého výška je menej ako 100 eur a viac ako 75 000 eur okrem stavebného úveru alebo úveru podľa § 2 ods. 3 písm. d) na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 písm. c) a o) alebo na úhradu záväzkov súvisiacich s týmito stavebnými účelmi,

c)

ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace,

d)

ktorý je bez úroku a bez ďalších poplatkov alebo

e)

ktorý poskytuje stavebná sporiteľňa svojim zamestnancom z vlastných zdrojov bez úroku alebo s úrokovou sadzbou nižšou, ako prevláda na finančnom trhu, a ktorý sa neponúka verejne.

14. Podľa § 7 ods. 1 Zákona č. 310/1992 Z.z., stavebné sporenie poskytuje a bankové činnosti podľa § 2 ods. 2 vykonáva stavebná sporiteľňa na základe ňou vydaných zásad schválených Národnou bankou Slovenska po dohode s ministerstvom, ktoré musia obsahovať najmä

a)

druhy stavebného sporenia a podmienky uzatvárania zmlúv o stavebnom sporení a zmlúv o stavebnom úvere,

b)

zloženie fondu stavebného sporenia, postup a lehoty pri poskytovaní stavebného úveru, podmienky a predpoklady poskytnutia stavebného úveru,

c)

postup a lehoty pri usporiadaní vkladov zo zrušených zmlúv o stavebnom sporení,

d)

spôsob ochrany stavebného sporiteľa pri odobratí bankového povolenia alebo pri zániku bankového povolenia stavebnej sporiteľni podľa osobitného predpisu,3b)

e)

podmienky poskytovania stavebných úverov v prípadoch uvedených v § 12 ods. 2 písm. a).

f)

blížšiu špecifikáciu stavebných účelov uvedených v § 11 ods. 1,

g)

spôsob a lehoty preukazovania použitia prostriedkov získaných stavebným sporením na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1.

15. Podľa § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 14.02.2018 (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

16. Podľa § 7 ods. 4 Zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky (17a) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

17. Podľa § 7 ods. 16 Zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a)

spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b)

s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

18. Podľa § 7 ods. 17 Zákona č. 129/2010 Z.z., vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a)

poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b)

posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, (17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

19. Podľa § 7 ods. 20 Zákona č. 129/2010 Z.z., na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

a)

čistý príjem spotrebiteľa,

b)

náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, (17a)

c)

výška splátky spotrebiteľského úveru a

d)

peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

20. Podľa § 7 ods. 21 Zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver určiť tak, aby súčet hodnôt položiek na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa odseku 20 písm. b) až d) neprevyšoval hodnotu položky podľa odseku 20 písm. a).

21. Podľa § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti

splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

22. Súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora z 21.04.2016 C-377/14-NIO proti Finvej a s., v ktorom súdny dvor rozhodol v bode 3. o tom, že článok 3. písm. l) a článok 10. ods. 2. smernice 2008/48 ES, ako aj bod 1. prílohy k tejto smernici sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Ako vyplývalo z bodov 83. až 87. rozsudku B./XX, celková výška úveru v zmysle smernice 2008/48 je v článku 3 písm. l) vymedzená ako maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o úvere. Podľa článku 3. písm. g) tejto smernice celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom sú všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere a ktoré sú veriteľovi známe. Podľa článku 3. písm. i) uvedenej smernice RPMN sú celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom vyjadrené ako ročné % z celkovej výšky úveru, prípadne vrátane nákladov v súlade s článkom 19. ods. 2 tejto smernice. Keďže je pojem celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vymedzený v článku 3. písm. h) smernice 2008/48 ako súčet celkovej výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, vyplýva z toho, že pojmy celková výška úveru a celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom sa vzájomne vylučujú a celková výška úveru preto nemôže zahrňovať sumy, ktoré vstupujú do celkových nákladov na úver pre spotrebiteľa. Do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3. písm. l) článku 10. ods. 2 smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť.

23. V zmluve o spotrebiteľskom úvere v článku 2. je uvedená celková výška medziúveru 16.000 Eur, z výpisu z účtu zosplatneného medziúveru (číslo listu 45 súdneho spisu) však vyplýva, že žalovaným nebola vyplatená výška medziúveru 16.000 Eur, avšak od tejto sumy bol odrátaný poplatok za spracovanie úveru dňa 22.02.2018 vo výške 192 Eur. Výplata medziúveru tak bola poskytnutá dňa 22.02.2018 žalovaným vo výške 10.956 Eur, 494 Eur a 872 Eur a dňa 25.07.2018 suma 3.462,73 Eur. Žalovanej bol tak zrazený z celkovej výšky úveru poplatok za spracovanie úveru 192 Eur a teda nebola jej poskytnutá celková výška úveru 16.000 Eur. Súd je toho názoru, že pre nesprávnosť a absenciu údajov o celkovej výške úveru v súlade s § 9 ods. 2 písm. g) Zákona číslo 129/2010 Z.z. sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

24. Súd preskúmal však aj ďalšie povinnosti veriteľa pri poskytovaní úveru žalovaným. Súd je však toho názoru, že zo strany veriteľa nebola preskúmaná riadnym spôsobom ani bonita žalovaných pri poskytovaní úveru. Zo samotnej žiadosti o spotrebiteľský úver s rizikovým životným poistením (číslo listu 124 súdneho spisu) veriteľ overoval rodinný stav a počet detí žalovaných, rovnako overoval príjem zamestnancov a pôvodných dlžníkov E. B. a F. B., čo mal súd za preukázané z predloženia potvrdenia o príjme pre zamestnancov, ich výplatných pásov, ako aj preskúmaním ich príjmu cestou Sociálnej poisťovne. Vo vzťahu k žalovanej A. B. však zo strany veriteľa nebola predložená žiadna listina, z ktorej by mal veriteľ za preukázanú, aká bola výška čistého mesačného príjmu tejto žalovanej. Navyše, súd poukazuje na vysokú zostatkovú hodnotu úverov E. B. vo výške 11.138 Eur a pri kreditných kartách 5.044 Eur, rovnako tak A. B. zostatková hodnota splátkových úverov predstavovala 778 Eur a kreditných kariet 5.044 Eur a F. B. zostatková hodnota splátkových úverov 2.460 Eur, čo pre súd vyplývalo z predložených výpisov z úverových registrov. V čase poskytovania tohto úveru žalovanej platilo Opatrenie NBS číslo 10/2017, podľa ktorého mal veriteľ postupovať. Súdu nebola predložená žiadna listina, z ktorej by veriteľ overil príjem A. B., vykonal audit domáceho rozpočtu pôvodných žalovaných, ktorí vytvárali nerozlučné spoločenstvo tak, aby preskúmaním ich príjmov a výdavkov, dostatočne overil ich schopnosť splácať poskytnutý medziúver. Súd teda konštatuje, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Veriteľ dôsledným spôsobom neskúmal výšku životného minima, nevyhnutné mesačné výdavky žalovaných ako náklady na bývanie, náklady na ich iné nevyhnutné mesačné výdavky a zároveň nepreskúmal limit schopnosti splácať úver žalovanými, ako aj úverovú zaťaženosť týchto žalovaných. Z amortizačnej tabuľky, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy však vyplýva, že medziúver mali žalovaní uhrádzať výlučne iba ako úroky z medziúveru, istinu nesplácali. S jej úhradou mali začať až vo fáze stavebného úveru, ako to vyplýva z amortizačnej tabuľky. Keďže v štádiu medziúveru, v ktorom sa ocitla žalovaná, mala žalobcovi

plniť iba úroky a úver, je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov, je potrebné pristúpiť k záveru o dôvodnosti zamietnutia tejto žaloby.

25. Súd je toho názoru, že veriteľ, v tomto prípade žalobca hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1, 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. a dôsledne neskúmal bonitu klienta- dlžníka pri poskytovaní úveru. Súd je toho názoru, že pokiaľ účelom skúmania bonity je zistenie všetkých údajov potrebných na posúdenie schopnosti klienta splácať úver, potom bez skúmania reálneho príjmu, rodinného stavu, celkového objemu výdavkov klienta nemôže veriteľ urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Skúmanie výdavkov klienta len nahliadnutím do databáz bánk a Sociálnej poisťovne nie je podľa názoru súdu dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať iba z týchto verejných databáz. Keďže žalobca v súvislosti s overením bonity žalovaného pri poskytnutí predmetného úveru nemal k dispozícii všetky relevantné údaje o jeho rodinnom stave, počte vyživovacích povinností, výške ním reálne dosahovaného príjmu vrátane údajov o výške celkového objemu jeho výdavkov, došlo tak k naplneniu hypotézy § 11 ods. 2 Zákona číslo 129/2010 Z.z., na základe ktorej je potrebné posúdiť konanie žalobcu ako hrubé porušenie jeho povinností overiť si schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, v dôsledku čoho sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

26. Súd v tejto súvislosti dodáva, že je síce pravdou, že spotrebiteľ je povinný podľa § 7 ods. 2 zákona číslo 129/2010 Z.z. poskytnúť veriteľovi úplné, pravdivé a presné údaje potrebné na posúdenie jeho schopnosti splácať úver, to však nezabavuje veriteľa povinnosti poskytnuté údaje preveriť v príslušných databázach, ako to vyplýva zo zákonného ustanovenia. Najvyšší súd Českej republiky a tiež Ústavný súd Českej republiky sa zaoberali výkladom tejto povinnosti veriteľa a dospeli k záveru, že je nedostatočné, ak veriteľ sa uspokojí len s prehlásením spotrebiteľa o jeho príjme alebo o osobných a majetkových pomeroch. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje, ktoré dlžník uviedol si veriteľ aj overí minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25.07.2018 alebo 33Cdo/201/2018 zo dňa 20.03.2019). Podobne aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze III. ÚS 4129/18 zo dňa 26.02.2019 sa s týmito závermi stotožnil a uviedol, že poskytovateľ úveru má jednoznačne povinnosť preveriť spotrebiteľovu schopnosť splatiť úver. Je možné poukázať zároveň aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C – 449/13 z 18.12.2014 vo veci Consumer Finance SA proti G. H.. Podľa tohto rozhodnutia poskytovateľ úveru má dôkazné bremeno posúdiť úveryschopnosť dlžníka spotrebiteľa na základe dostatočných informácií, ktoré sú podložené dokladmi, tým má byť zabránené, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne.

27. Súd je toho názoru, že veriteľ nedostatočným spôsobom preskúmaval bonitu žalovanej pri poskytovaní úveru. Súd v tejto súvislosti poukazuje na znenie § 7 ods. 1, 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvárania zmluvy a rovnako na § 7 ods. 20 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvárania zmluvy, t.j. ku dňu 14.02.2018, podľa ktorých na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použije čistý príjem spotrebiteľa, b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, c) výšku splátky spotrebiteľského úveru a peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa. Zároveň je potrebné poukázať na § 7 ods. 21 Zákona číslo 129/2010 Z.z., podľa ktorého veriteľ je povinný limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver určiť tak, aby súčet hodnôt položiek na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa odseku 20 písm. b) až t) neprevyšoval hodnotu jeho príjmu podľa odseku 20 písm. a).

28. Zákon číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48 ES z 23.04.2008, ktorou sa v článku 8. uložilo členským štátom zabezpečiť, aby veriteľ pred uzatvorením zmluvy o úvere posúdil úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Zmyslom právnej úpravy je predovšetkým ochrana spotrebiteľa, vychádzajúc z cieľov smernice sa touto úpravou ale sleduje aj širšia spoločenská ochrana. Povinnosť veriteľa posúdiť pred uzatvorením zmluvy bonitu spotrebiteľa predstavuje pre spotrebiteľa aj určitú záruku, že veriteľ bude pri poskytovaní úveru postupovať tak, aby ho do určitej miery chránil pred neschopnosťou splácať. Primárnym chráneným záujmom je ochrana spotrebiteľa pred nezodpovedným poskytnutím úveru, ktoré by viedlo k jeho insolvenčným so všetkými negatívnymi následkami, a to ako ekonomickými, v podobe straty majetku, tak spoločenskými, v podobe spoločenskej stigmatizácie (I. B. zákon o spotrebiteľskom úvere, komentár Praha CHBeck 2011, strana 99).

29. Žalobca súdu predložil listiny, ktorými overil príjem E. a F. B.. Vo vzťahu k žalovanej, voči ktorej je vedený tento súdny spor, však žalobca nepredložil žiadnu listinu, z ktorej by mal súd za preukázané, že zisťoval výšku jej čistého mesačného príjmu a to, či po odrátaní jej nevyhnutných mesačných výdavkoch, vrátane životného minima, jej zostane dostatočná finančná rezerva na to, aby mohla pokračovať v splácaní tejto splátky medziúveru. Zo žiadnej z predložených listín žalobcom nevyplýva aký bol príjem žalovanej pri poskytovaní úveru a ďalej posúdenie výpočtu veriteľa, kde nevyhnutné mesačné výdavky titulom zabezpečenia základných životných potrieb, splátky tohto úveru, iných peňažných záväzkov spotrebiteľa, či neprevyšujú výšku čistého mesačného príjmu spotrebiteľa, ktorú súd zdôrazňuje, veriteľ súdu nepreukázal. Súdu na overenie príjmu žalovanej nebol predložený napr. výpis z bežného účtu žalovanej, výplatná páska, dopyt do Sociálnej poisťovne. Súd tak prijal právny záver, že v dôsledku nepreukázania splnenia povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 16, 17, 19 a 42 Zákona o spotrebiteľských úveroch, je plne dôvodné žalobcu sankcionovať tým, že spotrebiteľský úver v danej veci je bezúročný a bez poplatkov a tiež stratou oprávnenia vyžadovať od žalovaných ako spotrebiteľov splatenie celého spotrebiteľského úveru naraz (§ 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch). Bolo na žalobcovi, ktorý sa žalobou domáhal od žalovanej splatenia celého spotrebiteľského úveru naraz spolu s úrokmi a poplatkami, aby hodnoverne preukázal, že ako veriteľ posúdil bonitu žalovanej pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere s dostatočnou odbornou starostlivosťou. Bolo potrebné preveriť príjem žalovanej a rovnako bolo potrebné aplikovať verejne dostupné informácie o údajoch o životnom minime, upravených Zákomom číslo 601/2003 Z.z. o životnom minime, ako aj o priemerných výdavkoch obyvateľstva. Právna úprava skúmania bonity totiž dôraz kladie predovšetkým na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká, aká bude potrebná na splácanie úveru. Súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky spisová značka 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25.07.2018, ktorý vzhľadom na porovnateľný spoločenský vývoj a členstvo oboch štátov Európskej únie, je plne použiteľný aj v danej veci: „Povinnosť posúdenia úveru schopnosti spotrebiteľa chráni nielen spotrebiteľa samého pred negatívnymi dôsledkami neschopnosti úver splácať, ale sprostredkovanie tiež spoločnosť ako celok, lebo predchádzajúce negatívne sociálne dôsledky predĺženia a insolvenčie v podobe pádu spotrebiteľa a osôb na ňom závislých do verejnej sociálnej siete, naruší rodinné a sociálne vzťahy. V neposlednom rade chráni aj pozíciu veriteľov samých, lebo odborné posúdenie úveru schopnosti spotrebiteľa pri žiadosti a ďalší úver znižuje riziko veriteľa, ktorý tomuto spotrebiteľovi poskytol úver, či iné služby skôr.“

30. Právne závery súdov v otázke učinenia zadosť povinnosti veriteľa posúdiť bonitu spotrebiteľa nemôžu byť pre žalobcu nové. Súd poukazuje napríklad na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 2Co/1/2019 zo dňa 17.06.2019, spisová značka 18CoCsp/45/2020 zo dňa 22.06.2021, ktoré sa týkajú obdobných právnych vecí, ako aj rozhodnutie 19Co/130/2019 zo dňa 27.02.2020, 3Co/153/2019 zo dňa 10.03.2020 a ďalšie. Súd je toho názoru, že bez zohľadnenia najmä výšky čistého príjmu žalovanej nemohol objektívne žalobcu posudzovať celkovú sociálnu ekonomickú situáciu žalovaných. Iba vzájomným porovnaním čistého príjmu a nevyhnutných mesačných výdavkoch je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti, minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára, bude schopný plniť svoje záväzky. Tvrdenie žalobcu o náležitom skúmaní bonity žalovaných zo strany žalobcu je potrebné považovať za nepreukázané. Súd tak prijal záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a zároveň aplikoval § 11 ods. 2, prvej vety Zákona o spotrebiteľských úveroch, že veriteľ nebol oprávnený úver predčasne zosplatiť. Hrubé porušenie povinností žalobcu preskúmať s odbornou starostlivosťou bonitu žalovaných spôsobilo rovnako dôsledok v § 11 ods. 2, prvej vety Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to že úver v danej veci nie je možné predčasne zosplatiť. Preto právny úkon žalobcu označený ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, súd hodnotí ako úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný.

31. S poukazom na uvedené možno konštatovať, že žalobca nedostatočne skúmal schopnosť žalovanej splácať úver, pričom zo strany žalobcu sa jedná o hrubé porušenie povinností vyplývajúcich z ustanovenia § 7 ods. 1 zákona. Ustanovenie § 11 ods. 2 zákona sankcionuje takéto hrubé porušenie povinnosti veriteľa tým, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Navyše má súd za to, že v dôsledku porušenia uvedených povinností veriteľa, nemôže veriteľ od spotrebiteľa ani požadovať jednorazové splatenie úveru. V súdnej veci tak žalobca nemá nárok na žiadne úroky a poplatky a čo sa týka istiny, žalobca by mohol požadovať len tú časť, ktorá by bola ku dňu vyhlásenia rozhodnutia splatná, keďže pre porušenie svojich povinností nemohol úver predčasne zosplatiť. Podľa amortizačnej tabuľky však žalovaná nebola v období medziúveru povinná splácať istinu; túto mala začať splácať až

od 01.11.2038 do 01.03.2048 (č.l. 20 súdneho spisu) , a preto ku dňu vyhlásenia tohto rozhodnutia žalovaná nebola v omeškaní so splácaním akejkoľvek časti istiny, v dôsledku čoho žalobca nemá nárok ani na zaplatenie istiny. Vzhľadom k uvedenému, zamietol súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú. 32. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Žalobca bol neúspešný, nemá z tohto dôvodu nárok na náhradu trov konania, a žalovanej z obsahu spisu žiadne trovy konania nevyplývajú, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

2

7Csp/44/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.